

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen.

VERGIFTIGING MET OLEUM CHENOPODII.

Uit het tweede ingezonden stuk van collega SCHÜFFNER blijkt, duidelijker dan uit het eerste, dat volgens zijn meening ook in een kinderziekenhuis hier te lande het oleum chenopodii niet behoort gedoseerd te worden, zooals wij dat sinds jaren gewend zijn te doen. Deze meening is gebaseerd op onderzoekingen, in Indië bij volwassenen en met versche olie verricht. Ik heb voor die onderzoekingen groote bewondering en het is verre van mij, critiek te willen oefenen op de wijze, waarop de contrôle bij wormkuren in de tropen werd en wordt verricht, al blijf ik van meening, dat bij massa-kuren de observatie wel eens minder nauwkeurig zal moeten zijn, dan onder de gewone omstandigheden in het moederland en in een ziekenhuis mogelijk is.

Dat de gegevens van die onderzoekingen echter noodzakelijkerwijze een richtsnoer moeten zijn voor ons handelen onder zoo geheel andere omstandigheden en meer gewicht in de schaal moeten leggen dan eigen waarnemingen, welke daarmee niet overeenstemmen, kan ik niet toegeven; het spijt mij, dat prof. SCHÜFFNER en ik het op dit punt niet eens zijn kunnen worden. De door ons thans gebruikte olie (ascaridol-gehalte 56 pCt.) geeft bij onze doseering geen bijverschijnselen en in lagere doseering onvoldoende resultaat.

Ik herhaal echter, dat niet onder alle omstandigheden zoo hoog gedoseerd moet worden, dat de kuur evenmin altijd 3 dagen moet duren en dat het zeer wenselijk zou zijn, indien het oleum chenopodii hier beter gestandaardiseerd op de markt zou komen. Het meest wringt de schoen echter ergens anders, blijkens onze ervaringen in Groningen. Het waren nooit de artsen, die door hoge doses voor te schrijven, ongelukken maakten, maar het algemeen verkrijgbaar zijn van het middel voor leeken en onvoldoende voorzorgen bij het wegbergen, hebben daartoe geleid. Daarin is het dus, dat verandering moet komen.

Groningen, 11 December 1939.

J. VAN LOOKEREN CAMPAGNE.

De laatste zinnen van het bovenstaande bevatten de kern van de gedachtenwisseling tusschen VAN LOOKEREN CAMPAGNE en mij. Ik ben het hiermee volkomen eens. Overigens heb ik aan hetgeen ik reeds schreef niets toe te voegen.

Amsterdam, 12 December 1939.

W. A. P. SCHÜFFNER.

OVER GOUDBEHANDELING BIJ ASTHMA BRONCHIALE.

In overleg met den geneesheer-directeur van het Gemeentelijk Ziekenhuis aan den Bergweg te Rotterdam stelt ondergeteekende er prijs op te verklaren, dat de, aan zijn in het vorige nummer onder bovenstaand opschrift verschenen mededeeling ten grondslag liggende, onderzoekingen in genoemd ziekenhuis een aanvang hebben genomen en dat het meerendeel van de er in beschreven patiënten door hem als assistent-geneesheer in dit ziekenhuis werden behandeld.

Rotterdam, 11 December 1939.

F. BOUMAN.

EEN GROOTE GALSTEEN LANGS NATUURLIJKEN WEG VERWIJDERD.

De casuïstische mededeeling van collega WARTENA, N. T. v. G. 83. IV. 49. blz. 5741, noopt me tot het maken van enkele opmerkingen. Het geval op zichzelf is zeker onze belangstelling waard en met de reconstructie ervan zal iedereen zich kunnen vereenigen. Ook wij zagen onlangs een patiënte met galsteenileus door een steen, die 22 gram woog en 3-3-6 cM. was. Bewezen is deze uitlegging echter niet, terwijl juist hier het vervaardigen van een eenvoudige overzichtsphoto practisch

tot zekerheid kan leiden. Mocht dit niet het geval zijn, dan kunnen inloop-photo's met bariumpap de galblaascolonfistel zichtbaar maken. Op deze photo's toch kunnen we gas of contrastpap zien buiten den darm en wel in de galblaas of galgangen 1).

Zeker te weten of een galblaas-colonfistel bestaat is niet slechts bevrediging van onze nieuwsgierigheid, doch heeft ook zin in het belang der patiënte. Of zelfs dit betrekkelijk eenvoudige onderzoek nog te veel is voor de patiënte van collega WARTENA kan ik niet beoordeelen; wel meen ik erop te moeten wijzen, dat het bezit van een galblaas-colonfistel door de groote kans een ascendeerende infectie der galwegen te krijgen van het colon uit, gevoegd bij de toch reeds ernstige afwijkingen, mijns inziens zeker grooter risico oplevert dan het maken der X-photo's.

Dat het kwijtraken van een dergelijken grooten steen langs natuurlijke weg, zelfs als dit de eenige was, nog geen „genezing" beteekent, behoeft geen betoog. De zieke galblaas blijft immers achter, terwijl de ascendeerende infectie nog erbij komt.

J. VEEN,

Zaandam, 10 December 1939. *assistent Gemeenteziekenhuis, chirurgische afdeling*

BERICHTEN.

BUITENLAND.

ZWITSERLAND. — **Buitenlandsche gewonden welkom.** Zwitserland maakt zich gereed, om, evenals in den vorigen oorlog, gewonden uit al de aangrenzende oorlogvoerende landen te verzorgen. Te Montreux is tot dit doel een groot ziekenhuis ingericht, aan den oever van het meer van Genève (*Policlinico*, 27 Nov.).

DENEMARKEN. — **Bond tot bestrijding van het carcinoma.** In Denemarken bestaat een bond tegen den kanker. De leden van dezen bond hebben het recht om, als zij door deze ziekte mochten worden aangetast, op kosteloze behandeling, waaronder ook bestraling is begrepen, in één van de drie kanker-ziekenhuizen, te Kopenhagen, Aarhus en Odense, welke tezamen over 250 bedden beschikken (*Munch. med. Wochenschr.*, 10 Nov.).

ITALIË. — **Geneeskundig onderzoek van werkende vrouwen.** Bij bepaalde takken van nijverheid zullen voortaan, volgens ministerieel besluit, alle daarin werkzame vrouwen en kinderen ten minste twee maal per jaar aan een geneeskundig onderzoek worden onderworpen; met name als zij bij het werk bloot staan aan sterke wisseling der temperatuur, aan groote hitte of koude, ontwikkeling van stof, rook, gassen of dampen, of moeten omgaan met vergiften of sterk bijtende of prikkelende stoffen (*Deutsche med. Wochenschr.*, 17 Nov.).

— **Vergiftiging door perzikpitten.** Een gezin van zes personen te Mantua is ziek geworden door het gebruik van taartjes, waarin perzikpitten waren verwerkt, die zooals men weet, blauwzuur bevatten. (Men denke aan de „perzikboomstraf" in de oudheid.) De jongste twee kinderen zijn bezweken (*Policlinico*, 27 Nov.).

— **School voor opleiding tot gerechtelijk-geneeskundigen.** Aan de hoogeschool te Bari is verbonden een opleidingsschool voor artsen, die zich wenschen te specialiseeren in de gerechtelijke geneeskunde en de verzekerings-geneeskunde. De cursus duurt twee jaren. De inrichting staat onder leiding van prof. VINCENZO MARIO PALMIERI, hoogleeraar bij de geneeskundige faculteit der hoogeschool (*Policlinico*, 27 Nov.).

DUITSCHLAND. — **Onderzoek naar gevoeligheid voor het weder.** Het universiteitsinstituut voor meteorologie en geophysica te Frankfurt a.d.M. (Feldbergstr. 47) verzoekt allen, die gevoelig zijn voor het weder, waaronder ook zijn, die „weerpijn" aan litteekens ondervinden, hun adres op te geven. Dan zullen hun vragenlijsten worden toegezonden, welke den grondslag zullen

1) *Der Chirurg*, 1939. blz. 278 (PETRÉN).